

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések egyesség szerint
A nyílt tér sora 1 korona.

Az új termésrendelet és a sertés hizlalás.

Megjelent az új termésrendelet, amelynek a gabona felhasználás, illetve sertés hizlalásra vonatkozó pontja igazán megint csak olyan, amit nem hozzáértők dolgoztak ki. A rendelet ugyanis azt mondja, hogy sertés hizlalásra árpát, vagy zabot felhasználni nem szabad. Hát akkor, kérdelem sok mással együtt, mivel tulajdonképp, mint buza, vagy rozssal? Mi nem vagyunk tengerit termelő vidék, mire az új tengerihez hozzájuthatunk, már a zirsertéseknek majdnem készen kell lennie. Tudok olyan gazdákat, de oly egyéneket is, akik bérbe vett birtokon termelnek árpát, zabot (mert a kapálás költségeit a mai drága munkás-viszonyok közt nem bírja) hogy sertést hizlalhassanak. Ezen rendelet ellen mégis mielőbb fel kellene hívni az illetékes tényezők figyelmét.

Mi lesz a molnárokra ezen rendelet következménye, ha azt vissza nem vonják? A malmok árpát, zabot el nem fogadhatnak; (ha elfogadják megbüntetik) a közönségnek, csakis ez áll hizlalásra rendelkezésére. Veszik nyakra főre a kézi-darálókat, vagy viszik a zug darálóba, s így sokkal kevesebb jut a vám révén a Haditerménynek, a közönség pedig kényszerítve van tiltott módon hizlalni. A kicsinyenként való hizlalást (értem kevés darával, mert mindenki nem bír egy sertés hizlalására 4-5 mm. árpa, vagy tengerit venni) már legalább augusztus hóban meg kell kezdeni, hogy mire a hideg idő jön, a ser-

tés majdnem készen legyen.

S az idén különösen nagy szükség lesz rá ebben az általános nagy zsir inségben. Mire a tengerit mindenféle csalafinta módon megkaphatjuk (tapasztalatból tudom), több sertést leölnek etetni való hiányában soványan, mint kövéren. Nézzük ezt kérem még egy sokkal fontosabb szempontból. Drága véreink java elpusztul e rettenetes világháboruban, az utónemzedék pedig itthon sátnyul el a hiányos táplálkozás folytán. Hiszen tudjuk, manapság a nagy kiörlési százalék folytán hiányzik az áldott, jó magyar kenyér. Nincs korpánk, fogy az állatállomány, a tejhiány is mind nagyobb lesz. Nyújtson a kormány legalább módot, hogy sertéseinket kihizlalhassuk.

A spanyol betegség.

Persze, ennek a szegény, jó, háborúval sújtott, közönségnek még nem elég a gondja baja. Most mindezekhez ráadásul elkezdik neki emlegetni a spanyol influenzát. És rémül mindenki, félnek, kétségbeesnek, szublimátot reggeliznek, lisofórmot vacsoráznak, Isten tudja mit ebédeznek, csakhogy meg ne kapják valahogy a járványt.

Már nem csak Pesten, de a vidéken is kiabálnak róla. Igaz hogy néhány józanul, higgadtan gondolkozó orvos, igyekszik megnyugtani a közönséget azzal, hogy: bakteorológiai vizsgálat nélkül nem lehet megállapítani, hogy influenzáról, vagy spanyol betegségről van-e szó. Most sincs több megbetegedés mint más ilyen időjárásban volt. — De ez mind nem használ, azé t a publikum rémül: (még nem elég anélkül is a félnivalója l) rémül:

és fogvacogva emlegeti a spanyol influenzát. A büszke hidalgók, kies országából importált betegséget, melyért még vámot sem kellett fizetnünk, ha csakugyan át jött volna hozzánk.

És menekülünk minden módon a bacilusoktól, melyek most a legújabb ellenségeink, melyektől nem véd meg sem ágyu., sem gépfegyver, sem egyéb ölszerszám. — Gábor Andor írja valahol a bacilusokról ezeket az épületes sorokat:

„Baci, baci, tarka baci,
Futok tőle mint egy paci,
Mégis ő ér engem utól,
Megbolondulok a bütől.”

Igy lehet valahogyan most is a spanyol influenza rémes idejében.

En.

A vagyonadóról.

Mindig a vagyonadó rémével ijesztgetik az embereket. Azzal, hogy a nagy háborús költségek végre is arra kényszerítik az államot, hogy 25-30% erejéig megadóztassa, vagy pedig részben az állam céljaira foglalja le a magánvagyon.

Hiszen van abban valami, hogy legrosszabb esetben arra is kerülhetne a sor. De ez a végső eset, mert minden kormány tisztában van azzal, hogy ez érzékenyen esökken tené a nemzeti jövedelmet és általa a magyar nép adófizetőképességét is s így lehetőleg kerülni kell ezt a nehéz pénzügyi helyzetből való kibontakozási módot. Valamit azonban tenni kell, hogy a pénz elértéktelenedését megszüntessük, mert ez könnyen katasztrófára vezethet. A jegybanknál levő államadósságunk fejében 5 milliárd bankjegy van forgalomban, Ausztria részéről meg éppenséggel 16 milliárd, ilyen pénzbőség mellett pedig mindennek az ára megdrágult, mert a pénznek semmi becsé nincsen. Mindenáron vissza kell fizetnünk

ezt a függőadósságot, hogy a jegybank visszavonja a papírpénz tömegét és a két milliárd körüli normális forgalom mellett, a pénz ismét visszanyerhesse rendes vásárlóképességét.

Az egyetlen mód, amivel segíthetünk magunkon, a hadikölcsön. Ha ez sikerrel bonyolódik le, az állam nyomban leróhatja függő adósságát és abban a pillanatban végetér a pénzbőség, maga a fizetőeszköz pedig régi értékével visszatereli a gazdasági életet a rendes mederbe. Egyszóval: a drágaság abban a mértékben alábbhagy, amilyen sikert a hadikölcsönnek biztosítani tudunk. És egyben elmúlik tőlünk a vagyonadó veszedelme is. Mert az állam ha kölcsönt kap, nem kénytelen a magánvagyonhoz nyulni s a bajokat a nemzeti jövedelem csökkentésével orvosolni.

Aki tehát hadikölcsönt jegyez, az egyszerre óvja is, gyarapítja is vagyonát. A hadikölcsön jegyzése tehát nem hogy veszélyt hozna, sőt áldást jelent. Jobb, biztosabb helyre senki sem teheti a pénzét. A legmelegebben ajánljuk olvasóinknak is, jegyezzenek hadikölcsönt.

Levelét kéne írni.

Levelét kéne írni . . .

Szép, dúsbetűs, bánatos levelet,
Megírni abban mindent, ami éget,
Küldeni benne: könnyes csókokat,
És a szívről finom, halk meséket.

Megírni, hogy: árva minden per-
[cem.
Üresen-bús, ez a nyári délután,
Hogy a vágyam felé száll meg-
[békélve.
Oh ne legyen már ború, a hom-
[lokán.

Levelét kéne írni . . .

Megírni mindent nagy őszinteséggel
Hogy: elpihent már dacoskodó
[erőm,
Feléje száll minden szent gondo-
[latom,
A lelkét akarva, szívét keresőn.

Németh Bőske.

H I R E K.

— **Szabadságon.** Kazár Manó járási állatorvos 4 havi időre szabadságot tartott. Helyettesül Szélessy János tapolcai állatorvos lett kirendelve.

— **Köszönet.** Steiner Lajos dr. kisdedgyógyász születése alkalmából 200 koronát adott a város pénztárába a szegények között való szétosztására.

— **Maximálják a fa árát.** Végre valóra fog válni, hogy maximálni fogják a fa-árakat is, amelyek — mint minden közszükségleti cikké — horribilisak. A fát nem lehet elfűntetni, így a piacon kell, hogy maradjon, ha maximálva lesz is. Szerényi József és Serényi Béla gróf miniszterek erélyes akciójának köszönhető, hogy a tárgyalások a termelők túlkövetelésével szemben is annyira előrehaladtak, hogy a napokban az ármaximálásra vonatkozó rendelet megjelenhet.

— **A spanyol járvány,** mely újabb felütötte fejét és végigszárgul egész Európán, városunkba is megérkezett. Mint közlik velünk, helyben ezen betegség tipikus tünetei között — bágyadság, rázóhideg, magas láz, lépcsőhurut stb. — többen egyszerre megbetegedtek. A betegség, általában enyhe lefolyású, 24—72 óra múlva a láz s egyéb tünetek elmúltak s a betegek visszanyerték munkaképességüket. Akik ezen említett tünetek között esetleg megbetegednek, első teendőjük az legyen, hogy ágyban maradnak, mert ezáltal a betegség enyhébb lefolyása inkább remélhető.

— **Itthon maradnak az öregek.** Az 1870—71-ben született legénység, amely máris a mögöttes országgrészekben teljesít szolgálatot, valamint az 1868—69-ben születettek nem küldhetők többé a hadrakelt sereghez.

— **Szeszt kapnak a zalai gazdák.** A zalavármegye gazdaságának részére a pénzügyminiszterium 920 hektóliter szeszt utalt ki, amelyet a Zalaegerszegi Gazdasági Egyesület oszt szét. A gazdák minden hold erdő, rét és szántóföld után 1/10-ed liter szeszt kapnak. Az igényeket be kell jelenteni.

— **Árpa felhasználása sertéshizlaláshoz.** A terméstről és annak felhasználásáról kiadott terjedelmes kormányrendeletet több helyütt félreértették. Így félreértették a sertés hizlalására vonatkozó rendelkezést is. Oly termelő, skinek nincs tengerije, sertéshizlalásra felhasználhat 6 métermázsa árpát. Amennyiben a hizlalást részben tengerivel tudja végezni két métermázsa árpa erejéig kiegészítheti a hizlalásra engedélyezett tengeri kontingenst.

— **Péter-Pál napi gyűjtés** eredménye 208 K 16 fill. Cherny Mária polgári iskolai igazgató volt szives 17 növendékkel a hazafias ténykedést eszközölni. Ebben az összegben van a helybeli főszolgabíróság útján hozának juttatott 10 K, valamint Zalaszentpéteri Nyers Imre néptanító ivén befoly 5 horona is. A jötevek száma felülhaladja a kétszázat, miért részletes névsor helyett a Sümeg és Vidékében

általánosságban mondunk a hadifoglyok, a sebesült katonák, a vöröskereszt egyesület nevében a gyűjtésben fáradozók és az adományozó nemeskeblűeknek hálás és mély köszönetet. A gyűjtő iverk ráirt nevek és az összeg kitételével: Az országos vöröskereszt egyesület gyűjtő irodájába Budapest V. k. Vilmos császár ut 22, — a 208 K 16 fill. pedig 20283 számú csekk lapon általam beküldtettem. Sümeg, 1918. július 13. Bánfi Alajos a vöröskereszt egyesület elnöke.

Község-házából.

Hirdetmény.

Sümeg község előljárósága *irodai teendőiben jártas* lehetőleg férfi munkaezert keres. Az állásra igényt tartók irataikkal a városházán a hivatalos órák alatt jelentkezhetnek. — Fizetés megegyezés szerint. — Amennyiben férfi jelentkező nem akad, női munkaezert jelentkezése is figyelembe lesz véve.

Sümeg, 1918. jul. 12.

Az előljáróság.

Hirdetmény.

A 105, 600/918. sz. F. M. rendelet alapján közzéteszem, hogy háztartási és gazdasági szükségletére mindenki csak egy darab sertést hizlalhat.

A családtagok nagy száma, vagy a gazdaságban levő munkások, hadifoglyok stb. kettő, vagy több sertés hizlalhatásához

engedély kell s ez csak akkor szerezhető meg, ha a hizlaltató fél igazolja, hogy a háztartásában ellátást élvező személyek ellátása végett a szalonnára és zsirra szüksége van. Az engedélyt két sertésig a községi előljáróság, kettőn felül a j. főszolgabíróság adja meg.

Aki nem saját, hanem más magánháztartás részére kíván sertést hizlalni, az csak az esetben nyerhet erre engedélyt, ha a hizlaltató fél lakóhelyére illetékes hatóság által a szükséglet mérve igazoltatik.

Gazdasági szükséglet címén husznál több sertést hizlalni csak a földművelésügyi miniszterium engedélyével szabad.

Mindazok, akik engedéllyel hizlalnak, a kihizlalt sertéseket is csak az engedély adó hatóság beleegyezésével vágthatják le.

Akik közszükségleti célokra akarnak hizlalni, azok a feltételeket a község-házán megtudhatják.

A rendelet ellen cselekvők 6 hónapi elzárással és 2000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntethetők.

Sümeg, 1918. jul. 12.

Fehér Dénes

jegyző.

Felelős szerkesztő Horvát Imre.

Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Laptul. kiadó: Horvát Gábor.

Eladó butor

Teljes jókarban levő elegans szalon garnitúra 6 karosszék egy diván bordon vörös bársony áthuzattal jutányosan eladó. Cim a kiadó hivatalban.

Szőlősgazdáknak.

Két 40 hektós boros kád erős vörös fenyő padlóból mérsékelt áron eladó. Darnay Kálmán szőlőjében Sümegen.

8 lóerős stabil benzomotor malomhajtásra alkalmas kocsi is felszerelhető

eladó

Bővebbet Erhardt József Csabrendeken ad.

Hirdetéseket

jutányos áron elfogad

a kiadóhivatal.

Olcsó levélpapírok
 DOBOZOKBAN KAPHATÓK
 HORVÁT GÁBOR PAPIKERESKEDESBEN SÜMEGEN

VILÁGRA-SZÓLÓ-ÚJDONSÁG!

Lurion
 CIPÖKRÉM-VIASZK

Öt perc alatt
 egy adag Lurion cipökrém-viaszkból bárki egy negyed kiló legfinomabb cipöcrémet főzhet

ÁRA 2-K. MINDENÜTT KAPHATÓ!
 Montonviasz-Művek-Részvénytársaság.
 BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UT. 74.

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümegen.